

**" Núdzový stav " - PREDPISY a POVINNOSTI s tým súvisiace
v NsP Sv. Jakuba, n.o., Bardejov**

Ústavný zákon 227/2002 Z.z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v čl.5 ods.1 uvádza: „*Núdzový stav môže vláda vyhlásiť len za podmienky, že došlo alebo bezprostredne hrozí, že dôjde k ohrozeniu života a zdravia osôb, a to aj v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie, životného prostredia alebo k ohrozeniu značných majetkových hodnôt v dôsledku živej pohromy, katastrofy, priemyselnej, dopravnej alebo inej prevádzkovej havárie; núdzový stav možno vyhlásiť len na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území.*“

Hoci toto ustanovenie môže byť pre jeho dĺžku a formuláciu ťažšie zrozumiteľné, čo do podmienok oprávňujúcich vládu vyhlásiť núdzový stav, po jeho gramatickej a logickej analýze, najmä s ohľadom na syntax, dôjdeme k jasným záverom, kedy sú podmienky splnené:

- 1) bezprostredne
- 2) sú ohrozené
 - život a zdravie osôb,
 - životné prostredie alebo
 - značné majetkové hodnoty
- 3) v dôsledku
 - živej pohromy,
 - katastrofy,
 - priemyselnej, dopravnej alebo inej prevádzkovej havárie,
 - či v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie; a napokonBody 1), 2) a 3) musia byť splnené kumulatívne, súčasne.

Čl. 5. ods. 2: „*Núdzový stav možno vyhlásiť v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas, najdlhšie na 90 dní.*“

Čl. 5. ods. 3.:

V čase núdzového stavu možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, a to najviac v tomto rozsahu:

„ a) obmedziť nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia evakuáciou na určené miesto,

*b) **uložiť pracovnú povinnosť** na zabezpečenie zásobovania, udržiavania pozemných komunikácií a železníc, vykonávania dopravy, prevádzkovania vodovodov a kanalizácií, výroby a rozvodu elektriny, plynu a tepla, **výkonu zdravotnej starostlivosti**, udržiavania verejného poriadku alebo na odstraňovanie vzniknutých škôd,*

c) obmedziť výkon vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na rozmiestnenie vojakov, príslušníkov ozbrojených zborov, zdravotníckych zariadení, zásobovacích zariadení, záchranných služieb a uvoľňovacích a iných technických zariadení,

“NÚDZOVÝ STAV“ - VYSVETLENIE

- d) obmedziť výkon vlastníckeho práva k hnutelným veciam zákazom vjazdu motorových vozidiel alebo obmedzením ich používania na súkromné účely a na podnikanie,
- e) obmedziť nedotknuteľnosť obydli na ubytovanie evakuovaných osôb,
- f) obmedziť doručovanie poštových zásielok,
- g) obmedziť slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania v určenom čase a zákazom vstupu na postihnuté alebo bezprostredne ohrozené územie,
- h) obmedziť alebo zakázať uplatňovanie práva pokojne sa zhromažďovať alebo zhromažďovanie na verejnosti podmieniť povoľovaním,
- i) obmedziť právo slobodne rozširovať informácie bez ohľadu na hranice štátu a slobodu prejavu na verejnosti,
- j) zabezpečiť vstup do vysielania rozhlasu a televízie spojený s výzvami a informáciami pre obyvateľstvo,
- k) **zakázať uplatňovanie práva na štrajk**,
- l) vykonať opatrenia na riešenie stavu ropnej núdze.“

Na núdzový stav reaguje aj Ústava SR v čl. 13 ods. 1-4 - povinnosti občanov a obmedzenie základných ľudských práv a slobôd , čl. 18 ods.2 písm. c/ a d/ - povinnosť služby na ochranu zdravia a čl. 119 písm. n/ - oprávnenie vlády SR vyhlásiť núdzový stav.

Čl. 18 ÚSTAVY SR

- (1)
Nikoho nemožno poslať na nútené práce alebo nútené služby.
- (2)
Ustanovenie odseku 1 sa **nevzťahuje** na
 - a)
práce ukladané podľa zákona osobám vo výkone trestu odňatia slobody alebo osobám vykonávajúcim iný trest, nahradzujúci trest odňatia slobody,
 - b)
vojenskú službu alebo inú službu ustanovenú zákonom namiesto povinnej vojenskej služby,
 - c)
službu vyžadovanú na základe zákona v prípade živelných pohrôm, nehôd alebo iného nebezpečenstva, ktoré ohrozuje životy, zdravie alebo značné majetkové hodnoty,
 - d)
konanie uložené zákonom na ochranu života, zdravia alebo práv iných,
 - e)
menšie obecné služby na základe zákona.

“NÚDZOVÝ STAV“ - VYSVETLENIE

Okrem toho sú pre posúdenie povinností zdravotníckych pracovníkov a zdravotníckeho zariadenia významné aj ust. § 290 a/ a 290 b/ Trestného zákona o povinnosti a vyhýbaní sa výkonu povinností za krízového stavu s štáte , do ktorého sa počíta aj vyhlásený núdzový stav /.

§ 290a Trestného zákona

Porušovanie povinností za krízovej situácie

(1)

Kto za krízovej situácie odoprie vykonať alebo úmyselne nevykoná povinnosť uloženú orgánmi verejnej moci na obranu štátu a zachovanie jeho bezpečnosti, na ochranu života a zdravia osôb, na ochranu majetku, na dodržiavanie základných práv a slobôd, na odvrátenie ohrozenia alebo na obnovu narušeného hospodárstva, najmä riadneho fungovania zásobovania, dopravy a verejných služieb v obciach a na riadne fungovanie ústavných orgánov, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2)

Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a)

a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b)

závažnejším spôsobom konania.

§ 290b Trestného zákona

Vyhýbanie sa výkonu povinností za krízovej situácie

(1)

Kto za krízovej situácie v úmysle vyhnúť sa povinnosti uloženej orgánmi verejnej moci na obranu štátu a zachovanie jeho bezpečnosti, na ochranu života a zdravia osôb, na ochranu majetku, na dodržiavanie základných práv a slobôd, na odvrátenie ohrozenia alebo na obnovu narušeného hospodárstva, najmä riadneho fungovania zásobovania, dopravy a verejných služieb v obciach a na riadne fungovanie ústavných orgánov sa poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2)

Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a)

a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b)

závažnejším spôsobom konania.

V Bardejove 19.03.2020

Vypracoval: JUDr. Peter Petko
právnik

Schválil: MUDr. Marián Petko, MPH
riaditeľ n.o.